

**LÅNGT
IFRÅN LAGOM**

Flerårsplan 2012-2015

En plan för hållbar utveckling

Välfärd med kvalitet för alla i medborgarnas	
Botkyrka.....	3
Flerårsplanens delar	5
Ett hållbart Botkyrka - utvecklingen i ett 30-	
årsperspektiv	6
Planeringsförutsättningar	9
Mod och nyfikenhet en förutsättning för framgång.....	11
Våra mål för Botkyrka under flerårsplaneperioden	12
Ekonomisk plan 2012–2015	19
Nämndernas ekonomi.....	35
Kommunstyrelsen.....	35
Samhällsbyggnadsnämnden	36
Tekniska nämnden.....	38
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	39
Kultur- och fritidsnämnden	40
Arbetsmarknad och vuxenutbildningsnämnden	41
Utbildningsnämnden	42
Socialnämnden.....	44
Vård- och omsorgsnämnden	46

Välfärd med kvalitet för alla i medborgarnas Botkyrka

Den politiska majoriteten i Botkyrka, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet de gröna, vill i denna inledning redogöra för vår övergripande inriktning för flerårsplaneperioden 2012–2015.

Vi i den rödgröna majoriteten i Botkyrka har som ett av våra uppdrag är att se till att förskolorna och skolorna har så hög kvalitet att varje barn, utifrån sina unika förutsättningar, når fastlagda kunskapsmål och färdigheter. I Flerårsplanen 2012-2015 ger vi utrymme för en kraftfull förstärkning av kvaliteten i Botkyrkas förskolor och skolor genom att öka personaltätheten och möjliggöra kompetenshöjning för medarbetarna. Vi höjer ramarna för utbildningsnämnden med nästan 200 miljoner kronor under 2012 och 2013, vilket ska ge utrymme för att anställa cirka 80 nya lärare, förskolelärare och barnskötare.

Vi har även ökat ambitionsnivån för vård- och omsorgsnämnden och avsätter 50 miljoner mer 2012 och ytterligare 44 miljoner 2013. Vi kommer att möjliggöra fler boendeplatser och under 2013 planerar vi för att äldreboendet i Norgsborg ska vara klart.

Den rödgröna majoriteten kommer att halvera avgifterna till Kulturskolan och till föreningar som erbjuder liknande verksamhet på uppdrag av kommunen. Vi startar också en utredning av nolltaxa för kommunens idrottsanläggningar och övriga lokaler. Vi gör det utifrån övertygelsen om att en gemensam välfärd omfattar meningsfull och aktiv fritid för alla. Vi vill möjliggöra fler mötesplatser och under flerårsplaneperioden pågår arbetet för ett nytt kulturhus i Tullinge och en ny fritidsgård i Alby.

Vi vill öka antalet arbetstillfällen och i flerårsplanen förstärker vi kommunens strategiska näringslivsarbete så att vi får fler företagsetableringar till Botkyrka. För dem som står långt från arbetsmarknaden är sociala företag ett bra verktyg för att skapa jobb. Under perioden vill vi främja tillkomsten av fler och växande sociala företag i Botkyrka. För många är vuxenutbildningen avgörande för att få ett arbete. När regeringen ny väljer att dra bort pengar från vuxenutbildningen behöver vi bevaka frågan noggrant. Vi håller fast vid och genomför vår ungdomsgaranti: ingen mellan 18 och 25 år ska stå utan jobb, praktik eller utbildning. Vi vill att alla ungdomar mellan 16 och 19 år ska erbjudas sommarjobb i kommunen, näringslivet eller inom den sociala ekonomin. Vi avsätter sammanlagt 7 miljoner kronor ytterligare till vår ungdomsgaranti.

Under flerårsplaneperioden avsätter vi 16 miljoner kronor mer för upprustning, underhåll och uppsnygning av vägar, parker och gång/cykelbanor. Vilka insatser pengarna ska användas till ska bestämmas i dialog med de boende i kommundelen som berörs. Vi

kommer att ta oss an frågan om utbyggnad av vatten och avlopp i Kagghamra och Sibble och inleder projektet genom dialog med de boende i området. Vi investerar i ny miljöinriktad dagvattenhantering i Alby och Fittja. Vi vill satsa på att upprusta och utveckla våra områden så att våra Botkyrkaborna trivs och känner sig trygga. Medborgarna ska känna sig hemma i sin kommun.

Under flerårsplaneperioden kommer vi att ta ytterligare steg mot mer jämställda löner genom att utifrån ett genusperspektiv utreda hur vi kan skapa en mer rättvis löneutveckling. I Botkyrka ska heltid vara en rättighet och deltid en möjlighet. Vi fortsätter arbetet med att byta ut kommunens fordon till mer klimatsmarta alternativ så att vi förverkligar vår målsättning att vara en fossilbränslefri kommun 2015.

Flerårsplanen är kommunens viktigaste styrdokument och ett viktigt redskap för att skapa ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart Botkyrka. Under våren 2011 har vi i dialog med Botkyrkaborna formulerat den nya visionen för Botkyrka. Vi har också förnyat flerårsplanen med sex politiska målområden; Medborgarnas Botkyrka, Framtidens jobb, Välfärd med kvalitet för alla, Grön stad i rörelse, Kultur och kreativitet ger kraft och En effektiv och kreativ kommunal organisation. Den nya flerårsplanen visar en tydligare politisk riktning så att vi gemensamt når vårt mål om en hållbar framtid.

Katarina Berggren
Socialdemokraterna

Mats Einarsson
Vänsterpartiet

Bosse Olsson
Miljöpartiet de gröna

Flerårsplanens delar

Majoritetens text beskriver den politiska majoritetens inriktning i flerårsplanen.

Ett hållbart Botkyrka - utvecklingen i ett 30-årsperspektiv, tanken med avsnittet är att lyfta blicken inför framtiden i ett längre perspektiv. För att på så sätt se vad som är kommunens långsiktiga frågor.

Planeringsförutsättningarna bygger på två fristående delar. Den första är den årliga omvärldsanalysen som presenterades i november och som behandlar den påverkan från omvärlden som kommunen inte kan styra över. Den andra delen är den så kallade invärldsanalysen som presenterades i mars och som behandlar förutsättningarna för kommunens verksamheter att klara ambitionerna för flerårsplaneperioden. Den bygger i hög utsträckning på nämndernas framåtsikter. Dessa två delar har utgjort underlagsmaterial för flerårsplanearbetet.

Mod och nyfikenhet en förutsättning för framgång beskriver kommunens vision, uppdrag m m.

Våra mål för Botkyrka under flerårsperioden redovisar förslag till ambitioner och mål för den kommande perioden.

Ekonomisk plan 2012-2015 innehåller förslag till driftramar för nämnderna de närmaste två åren och en beskrivning av inriktning för de därpå följande två åren. Avsnittet innehåller också en investeringsplan med ramar och objekt för hela flerårsplaneperioden. Avsikten är att fortsätta utvecklingen med bättre långsiktighet i förutsättningarna för nämndernas verksamheter, där viktiga vägvalsfrågor kan lyftas fram både när det gäller investeringar och inriktningar i den löpande verksamheten.

Sammantaget sett är avsikten med flerårsplaneringen att nå en metodik för bättre framförhållning och beredskap för verksamhetsförändringar som kommer att bli nödvändiga, samtidigt som mål och ambitioner på ett tydligare sätt samspelar med de resurser som kommunen kan förfoga över.

Ett hållbart Botkyrka - utvecklingen i ett 30-årsperspektiv

I Botkyrka har vi bestämt oss för att vrida samhällsutvecklingen i en hållbar riktning. För att klara det gäller det att lyfta blicken inför framtiden och se vad som är önskvärt i ett mycket långt perspektiv. I flerårsplanen omvandlas sedan det långa generationsperspektivet så att målen för de närmaste fem åren ger en tydlig signal till var fokus ligger i närtid. Uppföljningen av målen ska visa på resultat – att utvecklingen faktiskt går åt rätt håll.

Att styra starka drivkrafter och bryta trender tar tid. Det är viktigt att vi i vårt arbete fokuserar på rätt saker, är konsekventa och har tålamod. För att underlätta arbetet har vi i Botkyrka pekat ut sex utmaningar som är absolut avgörande för kommunens hållbara utveckling. För att göra rätt saker på rätt plats har vi också inlett arbetet med att översätta kommunens sex hållbarhetsutmaningar till ett områdesperspektiv.

Sex avgörande utmaningar

Ett hållbart Botkyrka innebär samhällsutveckling i ett helhetsperspektiv. Kommunen anslöt sig 2004 till deklARATIONEN Ålborg+10, som innehåller åtaganden utformade för hur städer och kommuner i Europa ska utvecklas på ett hållbart sätt. I ”Ett hållbart Botkyrka” har kommunen formulerat sex avgörande utmaningar att hantera i ett generationsperspektiv.

Inom sex områden måste en nuvarande svag eller dålig utveckling först bromsas och sedan vändas till en hållbar utveckling. Den generation som föds nu måste kunna växa upp i ett Botkyrka som kännetecknas av att:

- Botkyrkaborna har arbete
- Botkyrkaborna känner sig hemma
- Botkyrka har de bästa skolorna
- Botkyrka bidrar inte till klimatförändringarna
- Botkyrkaborna är friska och mår bra
- Botkyrkaborna har förtroende för varandra och för demokratin

Genom ”Ett hållbart Botkyrka” har Botkyrka visat vägen för andra kommuner och städer i Europa genom att vara först med att koncentrerat formulera sina långsiktiga åtaganden och översätta dem till styrande mål i flerårsplaneringen.

Botkyrkaborna har arbete

Den lokala arbetsmarknaden behöver förbättras med fler arbetstillfällen. Botkyrkaborna behöver också bli bättre rustade för att klara kraven på arbetsmarknaden. Den kompetens som Botkyrkas mångkulturella befolkning har behöver utnyttjas bättre om Stockholmsregionen även fortsättningsvis ska klara den internationella konkurrensen.

Kommunen behöver i samverkan med näringslivet klara av att söka upp arbetssökande kvinnor och män, svara för kompetensutveckling och validering av kunskap och kompetens, utveckla företagens förmåga och förutsättningar för en bredare rekrytering och slutligen sammankoppla arbetskraft med arbetsgivare.

Botkyrkaborna känner sig hemma

Storstäderna växer över hela världen och Stockholmsregionen är inget undantag. Våra bostadsområden är kommundelar i Botkyrka och samtidigt stadsdelar i Stockholmsregionen. För en bra utveckling behöver fler känna att det är bättre att bo i Botkyrka än på andra platser i storstaden.

Det innebär att vi i Botkyrka måste arbeta med bostadsområdenas attraktivitet. Eftersom nästan alla intressanta tillskott av bostäder styrs till redan attraktiva områden i regionen behöver vi också lyfta diskussionen och arbeta för att fler kommuner tar sitt ansvar i ett regionalt perspektiv.

Botkyrka har de bästa skolorna

Botkyrka är sedan länge en port till Sveriges huvudstadsregion och samtidigt en port till en av Europas konkurrenskraftigaste storstadsregioner. Skolorna i Botkyrka är bra och klarar sin uppgift bättre än förväntat, men ännu räcker inte detta för att fullt ut ge likvärdiga levnadsförutsättningar för olika grupper av flickor och pojkar. Boendesegregation i kombination med ökad valfrihet och profilering har lett till ökad uppdelning mellan resursstarka och resurssvaga elever.

I Botkyrka måste skolorna bli bättre på att ta tillvara de kunskaper som nyinflyttade till kommunen redan har. Vi måste samtidigt kunna utveckla elevernas svenska språk och fortsätta kunskapsinhämtning på modersmålet.

Botkyrka bidrar inte till klimatförändringarna

Klimatförändringar har uppstått till följd av mänsklig påverkan. I första hand behöver utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser minskas men vi behöver också förbereda oss på konsekvenser av de klimatförändringar som redan inletts.

Våren 2009 fattade kommunstyrelsen beslut om en ny klimatstrategi. I den riktas fokus de närmaste åren på att skapa en koldioxidneutral organisation. Att genomföra klimatstrategin kommer att kräva en beslutsam styrning av verksamheter inom nämnder och bolag i hela kommunkoncernen och dessutom ekonomiska resurser för omställning av bilpark med mera.

Botkyrkaborna är friska och mår bra

Vår hälsa har stor betydelse för förankring på arbetsmarknaden och för inkomster och ekonomiska resurser. Omvänt har brist på meningsfull sysselsättning, dålig ekonomi och utanförskap stor

betydelse för hur vi mår både fysiskt och psykiskt. Många barn i Botkyrka växer upp under fattiga förhållanden.

Att arbeta för att barn och unga trots ekonomiskt svåra förhållanden får en bra uppväxt är därför en viktig uppgift. En av kommunens viktigaste uppgift att arbeta aktivt med är att Botkyrkaborna har arbete. Dessutom behöver våra skolor ge unga en trygghet och goda förutsättningar att klara sig själva i framtiden. Vi måste också skapa framtidstro hos Botkyrkaborna.

Botkyrkaborna har förtroende för varandra och för demokratin Botkyrka har växt fort och 60- och 70-talens extrema expansion sätter fortfarande spår i form av svagare sociala nätverk. För hållbar utveckling krävs det att många agerar tillsammans. Det behövs mer samarbete mellan medborgarna, mellan medborgarna och näringslivet, mellan medborgarna och kommunen och mellan kommunen och andra offentliga organ och näringsliv.

Kommunen med alla sina verksamheter har en nyckelroll och behöver bli bättre på att utnyttja sina verktyg för ökat deltagande för olika grupper av kvinnor och män och ökad samverkan. Diskrimineringen på bostadsmarknad och arbetsmarknad måste motarbetas. Våra stadsdelar behöver planeras i högre utsträckning tillsammans med medborgarna och med sikte på fler möten mellan människor.

Fortsatt fokus på Ett hållbart Botkyrka

Vi har gått igenom en ekonomisk och finansiell kris som medfört oro. Men det är viktigt att vi i Botkyrka inte tappar fokus på hållbar utveckling. Det blir till och med ännu viktigare att vi i vårt arbete fokuserar på rätt saker, är konsekventa och har tålamod.

Planeringsförutsättningar

Omvärldsanalys

I november varje år presenterar kommunledningsförvaltningen en omvärldsanalys. Syftet med analysen är att skapa en gemensam bild av de omvärldsförändringar som kommunen blir styrd av eller på ett eller annat sätt måste ta hänsyn till i sin planering. Med utgångspunkt från den genomförda omvärldsanalysen är medskicken kommunledningsförvaltningens samlade rekommendation inför nästa flerårsplan. I medskicken sammanfattar vi de viktigaste trenderna och deras konsekvenser för kommunen. Avsikten är att peka på de omvärldsfaktorer som kommunen främst behöver hantera i flerårsplan 2012-2015.

Konjunkturuppgången blir inte spikrak

Under 2010 har världsekonomin vänt uppåt och Sverige har en bra utveckling. Men återhämtningen går ojämnt och vi kan inte räkna med en stabil uppgång i sysselsättningen förrän 2012.

Kommunens ekonomi i balans men kostnaderna pressas uppåt

Kommunens ekonomi är i balans, tack vare genomförda kostnadsminskningar. Konjunkturuppgången ger långsamt högre intäkter men med fler medborgare ökar servicebehoven och tillsammans med ökande priser, räntor och löner pressas kostnaderna upp för kommunens verksamheter.

Ökat arbetskraftsbehov ger nya möjligheter men inte utan risker

Arbetskraftsbehoven kommer att öka de kommande åren och samtidigt ökar den internationella rörligheten. För att många Botkyrkabor ska kunna ta sig in på arbetsmarknaden krävs stöd av en ännu mer aktiv lokal arbetsmarknadspolitik.

Servicekraven ökar - det blir allt viktigare med rätt sak på rätt plats

Trenden med att medborgarna visar ökande intresse för och krav på kommunal service håller i sig. Det blir allt viktigare att erbjuda medborgarna bättre kvalitet genom att i ordinarie verksamheter tydligt erbjuda service anpassad efter skilda behov - att göra rätt saker på rätt plats.

Invärldsanalys

Kommunledningsförvaltningen har som en del av underlagsmaterialet till flerårsplanen tagit fram en så kallad invärldsanalys. Medan omvärldsanalysen behandlar förändringar i samhällsutvecklingen som kommunen inte kan påverka eller styra, behandlar invärldsanalysen kommunens egna verksamheter, som ytterst kommunfullmäktige styr. Invärldsanalysens avsikt är att belysa organisationens förmåga att klara uppsatta ambitioner för den kommande flerårsplanepreioden.

Genomgången av den gällande flerårsplanens förutsättningar och nämndernas framåtsikter leder till ett stort antal slutsatser och viktiga frågor kring de uppställda ambitionerna.

Årets invärldsanalys innehåller som vanligt ett antal slutsatser om förutsättningarna att klara ambitionerna i den gällande flerårsplanen. Några har en sådan tyngd att de behöver avgöras i det kommande flerårsplanarbetet. De är våra medskick till flerårsplanen.

- Det finns inom flera områden tecken på ökade svårigheter att omsätta ambitiösa utvecklingsidéer till faktiskt genomförande ute i organisationen. Vi behöver återupprätta vår förnyelseförmåga – vår förmåga att tänka nytt, tänka annorlunda och att göra.
- Den positiva trenden för medborgarnas uppfattning om Botkyrka som plats har brutits och det finns tydliga uttryck för att medborgarna av flera skäl nu är mindre positiva. Vi behöver utveckla våra sätt att möta medborgarna. Detta gäller både delaktighet, i servicen och i allmänt bemötande.
- Vi behöver räkna med att ungdomssituationen ställer fortsatta krav på uppmärksamhet under flerårsplanepreioden. En samordnad ungdomspolitik kräver tydliga uppdrag med effektiv ledning och samordning mellan flera nämnders verksamheter
- Under hela flerårsplanepreioden fortsätter utvecklingen med allt fler äldre. Vi behöver en utvecklad strategi för att möta det allt tyngre omsorgsuppdraget.
- Vi kan räkna med en ryckig ekonomisk utveckling de närmaste åren, både när det gäller intäkter och kostnader. För att bibehålla balans i ekonomin behöver vi stärka ekonomistyrningen och kontrollen över kostnadsutvecklingen.

Mod och nyfikenhet en förutsättning för framgång

Våra långsiktiga strategier och mål för flerårsplaneperioden syftar till att; *Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av möjligheter. Genom kontraster, kreativitet och nyfikenhet skapar vi de bästa förutsättningarna för en hållbar framtid*

Kommunens huvudsakliga uppdrag är att vi ska ge en god kommunal service och bidra till en hållbar samhällsutveckling. För att nå framgång i våra både långsiktiga och mer näraliggande ambitioner och mål måste Botkyrka vara en kommun där den enskildes kraft och kreativitet tas tillvara. Det kan vi göra genom att uppmuntra och stimulera både medborgarnas och medarbetarnas kreativitet och entreprenöranda.

Värna och utveckla "Botkyrkaandan"

För att kommunen ska fungera som kraftsamlare måste vi som verkar här ha mod att prova nya idéer, vara öppna för förändringar och ha kraft att få saker och ting genomförda. Med andra ord måste kulturen i vår organisation, eller Botkyrkaandan om man så vill, kännetecknas av att vara öppen, orädd och energisk. Det här är sidor hos oss som vi hela tiden måste värna och utveckla.

Det är också det som devisen "Botkyrka – långt ifrån lagom" handlar om. Botkyrka är ingen slätstruken kommun där det räcker att vara lagom för att nå framgång. För oss i Botkyrka är det viktigt att vi har förmågan och modet att tänka nytt, att tänka annorlunda och se till att så många drömmar som möjligt blir förverkligade. Det är en viktig nyckel till att vi ska lyckas att; Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av möjligheter. Genom kontraster, kreativitet och nyfikenhet skapar vi de bästa förutsättningarna för en hållbar framtid

Våra mål för Botkyrka under flerårsplaneperioden

Hållbarhetsperspektivet ska avspeglas i kommunens alla verksamheter och därmed vara styrande för kommunen. En långsiktigt hållbar utveckling kräver att alla beslut tar hänsyn till såväl sociala behov som miljömässiga och ekonomiska förutsättningar. Verksamheten ska bidra till att förverkliga de sex hållbarhetsutmaningarna i dokumentet "Ett hållbart Botkyrka".

Flerårsplanens ambitioner och mål för Botkyrka som plats och samhälle utgår från sex målområden:

- Medborgarnas Botkyrka,
- Framtidens jobb,
- Välfärd med kvalitet för alla,
- Grön stad i rörelse,
- Kultur och kreativitet ger kraft
- En effektiv och kreativ kommunal organisation.

Inom respektive målområde anges ett antal mål samt indikatorer. I uppföljningen ska samtliga individbaserade indikatorer anges per kommundel med kön som övergripande indelningsgrund.

Nämnderna ska i sina ettårsplaner ange hur de bidrar till att uppnå flerårsplanens mål genom att ange sina åtaganden gentemot de angivna målen och indikatorerna. De ska även ange sina egna nämndmål kopplade till flerårsplanens mål.

Kommunens verksamheter kan inte ses isolerade från varandra. De måste samverka och förstärka varandra. Samtliga de mål som flerårsplanen ställer upp syftar till att förverkliga Botkyrka kommuns vision.

Målområde - Medborgarnas Botkyrka

Demokratin är grunden och utgångspunkten för all kommunal verksamhet. Kommunen är medborgarnas verktyg för att ta ett gemensamt ansvar för gemensamma angelägenheter i lokalsamhället. Engagerade, informerade och aktiva kommuninvånare, med lika rättigheter och möjligheter att bidra till samhällsbygget, är en förutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling.

Men skillnaderna i inflytande och levnadsvillkor är stora och diskriminering inskränker människors rättigheter. Det begränsar demokratin. Därför är det ett centralt kommunalt uppdrag att verka för jämlikhet, jämställdhet mellan kvinnor och män och lika rättigheter och möjligheter för alla.

Den representativa demokratin lägger ytterst den politiska makten i folkets händer. Genom sitt deltagande i valen tar medborgarna ansvar för sitt samhälle. Därför är ett högt valdeltagande både en mätare av demokratin förankring och ett värde i sig självt. Men den representativa demokratin kräver också ett ständigt pågående offentligt samtal och ett myller av arenor för dialog och påverkan på samhällsutvecklingen. Genom kultur, föreningsliv och folkbildning hålls demokratin levande.

Botkyrka är ett interkulturellt samhälle rikt på erfarenheter och kunskaper. Vår kulturella och språkliga mångfald är en oerhörd tillgång i en alltmer gränslös värld – en tillgång som bara delvis är utnyttjad. Det handlar om att skapa förutsättningar för att individer och grupper inte bara ska samexistera, utan också samspela för att nå gemensamma mål. Så kan vi skapa en positiv spiral som ger kommunens invånare ökad framtidstro, fler arbetstillfällen och bättre levnadsvillkor.

Mål 1. Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen.

Indikatorer

- Andelen invånare som upplever att de kan vara med och påverka i kommunala frågor som intresserar dem
- Upplevelse av social sammanhållning/distans.

Mål 2. Botkyrkaborna har mer jämställda¹ och jämlika förutsättningar och möjligheter.

Indikatorer

- Invånarna upplever att de inte utsätts för diskriminering
- Ekonomisk utsatthet bland barn (Rädda barnen)

¹ I uppföljningen av samtliga individbaserade indikatorer redovisas per område med kön som övergripande indelningsgrund – ger sammantaget en bild av utvecklingen när det gäller jämställda och jämlika levnadsvillkor

Mål 3. Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Indikatorer

- Ohälsotalet
- Självs kattad hälsa
- Livslängd

Berörda nämnder:

Målområde - Medborgarnas Botkyrka - samtliga

Mål 1 - samtliga

Mål 2 – samtliga

Mål 3 – samtliga

Målområde - Framtidens jobb

Botkyrka är en kommun som växer och utvecklas. Här finns språkkunskaper och internationella erfarenheter som är ovärderliga för näringslivet i en globaliserad ekonomi. Vi befinner oss i en expansiv storstadsregion med allt vad det innebär av dynamik och nytänkande, men också påfrestningar på människor och miljö.

Allas möjlighet till arbete och egen försörjning är avgörande för att åstadkomma en samhällsutveckling som kännetecknas av demokrati, social sammanhållning och långsiktig hållbarhet. Arbetslösheten måste pressas tillbaka.

Klimathotet och nödvändigheten av en långsiktigt hållbar samhällsutveckling ställer allt högre krav på energisnålt boende, klimatsmarta transporter och genomtänkt samhällsplanering. Det är investeringar som ger utveckling och arbetstillfällen. Botkyrka ska gå i spetsen och ge utrymme för grön teknik och gröna arbeten.

I den regionala kärnan Flemingsberg växer ett av norra Europas viktigaste centra för högre utbildning, medicinsk forskning och bioteknik fram. Botkyrka ska vara en aktiv partner i utvecklingsarbetet.

Botkyrkas strategiska satsning på de kreativa näringarna binder samman kultur, utbildning och näringsliv. Kreativitet och entreprenörskap skapar nya arbeten, nya möjligheter och nya tankar. Botkyrka ska vara en intressant plats för nya företag.

Mål 4. Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande.

Indikatorer

- Förvärvsfrekvensen i Botkyrka
- Sammanräknad förvärvsinkomst
- Andel ungdomar 16-24 år som arbetar eller studerar

Mål 5. Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar.

Indikatorer

- Antal tillkommande företag
- Antal arbetstillfällen i kommunen
- Antal företag inom berörda branscher
- Antal sysselsatta (dagbefolkning) inom berörda branscher

Berörda nämnder:

Målområde – Framtidens jobb - samtliga

Mål 4 - Kommunstyrelsen, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, socialnämnden.

Mål 5 – Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Upplev Botkyrka AB

Målområde - Välfärd med kvalitet för alla

Genom kommunen organiserar och betalar Botkyrkaborna en stor del av den gemensamma välfärden. Utbildning, fritidsverksamhet och kultur, vård, omsorg och social trygghet, samhällsplanering och miljöskydd, vägar och vatten osv. är nödvändiga delar av den samhällsservice som ett modernt samhälle kräver och medborgarna förväntar sig. Verksamheten ska organiseras så att vi når högsta möjliga kvalitet för alla och så att fördelningen styrs solidariskt av behoven.

Utbildning – från förskola, via grundskola och gymnasium till högskola och vuxenutbildning – är en mänsklig rättighet och en förutsättning för samhällsutvecklingen. Alla Botkyrkas barn och ungdomar har rätt att kräva en utbildning som ger dem de kunskaper och färdigheter de behöver och som ger dem valmöjligheter både vad gäller arbete och fortsatta studier.

Botkyrkabor av alla åldrar ska ha goda förutsättningar att med kultur, idrott, föreningsliv och samhällsengagemang ha ett aktivt och utvecklande liv. Våra medborgare ska ha möjlighet att kunna förverkliga sina drömmar och ambitioner oavsett ålder eller fysiska förutsättningar

Trygghet är att veta att det finns ett skyddsnät om något händer och att man får den hjälp man behöver när de egna krafterna avtar. Trygghet ger frihet och kraft att delta i samhällslivet fullt ut. Vi ska ha en vård och omsorg som utgår från behoven och respekterar individen. Kommunen ska ge människor möjlighet att komma tillbaka till hälsa, arbete och ett gott liv.

Mål 6. Kunskapsresultaten förbättras och skillnader beroende på kön och social bakgrund minskar.

Indikatorer

- Andel av kommunens grundskoleungdomar med behörighet till gymnasieskolan

- Andel av kommunens gymnasieungdomar som fullföljt sin gymnasieutbildning vid 20 års ålder.
- Andel av kommunens gymnasieungdomar som övergått till högskolestudier inom 3 år.

Mål 7. Botkyrkas äldre lever ett mer aktivt liv och får den vård och omsorg de behöver.

Indikatorer

- Andel invånarna över 65 år som upplever att det är tryggt att åldras i Botkyrka
- Andel 80+ som klarar sig utan hemtjänst eller särskilt boende

Berörda nämnder:

Målområde – Valfärd med kvalitet för alla - samtliga

Mål 6 – Utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden

Mål 7 – Kommunstyrelsen, Vård och omsorgsnämnden,

Samhällsbyggnadsnämnden, Tekniska nämnden, Kultur- och fritidsnämnden.

Målområde - Grön stad i rörelse

Botkyrka har goda förutsättningar att bygga den moderna, gröna staden där miljöer med boende, offentliga rum och verksamheter ger utrymme för kreativitet och utveckling samtidigt som våra naturområden värnas och görs tillgängliga för fler. En hållbar utveckling förutsätter rörelse och förändring. Attraktiva och tillgängliga offentliga miljöer bidrar till en bättre folkhälsa.

Vi måste säkra en ekologiskt hållbar utveckling som minskar miljöbelastningen och gynnar biologisk mångfald. Botkyrka ska bli fossilbränslefritt och klimatneutralt. Med den utgångspunkten ska vi utveckla levande stadsdelar och ge Botkyrkaborna förutsättningar att göra klimatsmarta val. Energisparande och hållbara transportsystem ska stimuleras.

Genom strategiska utvecklingsprogram i varje stadsdel, som innefattar såväl sociala som fysiska faktorer, engageras medborgarna i samhällsutvecklingen och kommundelarnas förutsättningar tas tillvara. Vi ska verka för en varierad struktur, såväl inom stadsdelarna som i kommunen som helhet, och för närmare kontakter mellan kommunens alla delar.

Mål 8. Fler företag och hushåll är fossilbränslefria och energieffektiva.

Indikatorer

- Utsläpp av koldioxid per invånare
- Totala elinköp i Botkyrka per invånare

Mål 9. I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer.

Indikatorer

- Antal färdigställda nya bostäder i Botkyrka
- Andel invånare som uppger att de kan rekommendera en vän att flytta till sitt bostadsområde
- Andel invånare som upplever att det är tryggt i deras närområde

Berörda nämnder:

Målområde – Grön stad i rörelse - samtliga

Mål 8 – Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden

Mål 9 - Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Botkyrkabyggen

Målområde - Kultur och kreativitet ger kraft

Botkyrka ger kulturen utrymme. Kulturen är ett redskap för kreativitet, kommunikation och personlig utveckling. Kultur bidrar till att skapa identitet och hemkänsla. Den främjar demokrati och delaktighet, entreprenörskap och näringslivsutveckling. Den sociala ekonomin är ett viktigt verktyg.

Föreningslivet och folkbildningen spelar en särskilt viktig roll för utvecklandet av ett starkt, interkulturellt samhälle där alla invånares förmågor tas till vara. Att ge goda förutsättningar för kultur- och föreningslivet är därför en viktig kommunal uppgift.

Mål 10. Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap.

Indikatorer

- Andel invånare som upplever att kommunen satsar på kreativitet och entreprenörskap.

Mål 11: Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur.

Indikatorer

- Andel invånare som är nöjda med möjligheterna att ta del av kulturutbud och/ eller att själv vara med
- Andel invånare som deltagit i kulturaktiviteter i Botkyrka

Berörda nämnder:

Målområde – Kultur och kreativitet ger kraft - samtliga

Mål 10 – samtliga

Mål 11 – samtliga, exkl socialnämnden

Målområde - En effektiv och kreativ kommunal organisation

Kommunens förvaltningar och verksamheter är inga självändamål utan Botkyrkabornas redskap för att organisera sina gemensamma angelägenheter. Den kommunala verksamheten ska bedrivas effektivt så att vi på både kort och lång sikt uppnår bästa möjliga kvalitet med tillgängliga resurser. Resurser ska fördelas efter behov.

Kommunen ska vara en föredömlig arbetsgivare som erbjuder goda villkor och tar tillvara personalens kunskaper och kreativitet. Organisation och metoder, grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet, ska kontinuerligt kunna anpassas till samhällsutvecklingen och förändrade uppgifter.

För att behålla handlingsfriheten är det nödvändigt att kommunens ekonomi är stabil, under kontroll och långsiktigt balanserad.

Kommuninvånarna ska få ett bra bemötande i kontakten med de anställda i kommunen. Alla ska bemötas med respekt, få sakkunnig information, stöd och hjälp. Ingen ska särbehandlas eller diskrimineras.

För att vi ska kunna fullgöra våra uppgifter på ett bra sätt måste kommunens anställda i allmänhet och cheferna i synnerhet, spegla befolkningssammansättningen.

Mål 12: Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens.

Indikatorer

- Andel invånare som anser att kommunens anställda ger dem bra bemötande
- Anställda upplever att de har inflytande över sitt arbete
- Sjukfrånvaro för kommunens anställda
- Andel chefer med utländsk bakgrund
- Andel deltidsanställda som önskar arbeta heltid
- Resultat av skatteintäkterna

Mål 13. Fossilbränslefri kommunal organisation senast 2015

Indikatorer

- Kommunens inköp av fossilbränsle
- Andel fordon för fossilbränslefria bränslen
- Energiförbrukning per kvadratmeter i kommunens fastigheter och anläggningar

Berörda nämnder:

Målområde – En effektiv och kreativ kommunal organisation - samtliga

Mål 12 – samtliga

Mål 13 - samtliga

Ekonomisk plan 2012–2015

Ekonomiska mål

Det övergripande målet kring kommunens ekonomi är att vi ska ha en ekonomi i balans. Kommunen befinner sig nu i en period där vi växer, vilket ställer krav på investeringar i kommunal infrastruktur i olika områden. Som en följd av detta kommer kommunens upplåning under planperioden att öka. Det långsiktiga målet är att kommunens investeringar på sikt ska kunna finansieras med egna medel i så stor utsträckning som möjligt för att på så sätt begränsa kommunens upplåning och i slutändan begränsa våra räntekostnader.

För den kommande flerårsplanperioden har följande ekonomiska mål satts upp:

- Under flerårsplanperioden ska vi sträva efter att nå ett resultat som ligger mellan 2 och 3 procent av kommunens skatteintäkter inklusive generella bidrag.
- Av kommunens investeringar ska minst 60 procent varje år kunna finansieras med egna medel.

Den globala ekonomin går in i en lugnare utveckling

Den globala ekonomin fortsätter att stärkas efter den djupaste nedgången i modern tid. Tillväxten är dock ojämnt fördelad mellan olika länder och världsdelar. De nya ekonomierna i Asien har varit motorn i den globala tillväxten under de senaste åren och i stor utsträckning bidragit till den snabba återhämtningen. I Europa och USA har ekonomiska stimulanser medverkat till den positiva utvecklingen men det har också lett till att många av dessa länder dragit på sig stora skulder. Här finns nu ett behov av att städa upp i de offentliga finanserna vilket kommer att ha en dämpande effekt på den ekonomiska utvecklingen i framförallt Europa.

Utsikterna för den globala ekonomin är i huvudsak positiva även om det finns risker som kan påverka utvecklingen i negativ riktning. Risken för inflationen är en sådan faktor som nämns i allt större utsträckning. Kraftigt ökade olje- och råvarupriser spelar här en betydande roll tillsammans med att enskilda ekonomier kan drabbas av överhettning, vilket ofta är en grund för inflation. Vi ser också att det finnas stora spänningar mellan olika valutor som i värsta fall kan leda till att utsatta länder lockas till åtgärder som begränsar den globala handeln.

För svensk del finns en stor optimism om den ekonomiska utvecklingen. Under 2010 uppstod en kraftig rekyleffekt på den nedgång vi såg under 2009. Bruttonationalprodukten ökade med 5,5 procent jämfört med 2009 vilket är den största uppgången sedan 1970. Orsaken till detta förklaras i huvudsak av att vi på kort tid har åter-

hämtat större delen av nedgången. Antalet arbetade timmar är nu åter i nivå med den topp vi såg under andra kvartalet 2008. Antalet sysselsatta är dock fortfarande cirka 20 000 färre än vid detta tillfälle.

De senaste kvartalens tillväxt har i stor utsträckningen varit en följd av att hushållens konsumtionsutgifter ökat kraftigt. Det förklaras i sin tur av att hushållens disponibla inkomster ökat och gett utrymme för en högre konsumtion. Dessutom har sparkvoten minskat och hushållen har ökat sina skulder vilket också gett utrymme för en ökad konsumtion. Med höjda räntor får vi räkna med en svagare ökning av den privata konsumtionen under de närmaste åren, om inte ytterligare statliga skattesänkningar eller höga reallöneökningar kompenserar för hushållens ökade räntekostnader.

Sysselsättningsutvecklingen styr det kommunala skatteunderlaget

Den svenska ekonomin går nu in i en ny fas där fokus kommer att ligga på förutsättningarna för en fortsatt ekonomisk tillväxt. Redan nu finns tendenser i vissa branscher att det är svårt att rekrytera kompetent arbetskraft trots att vi fortfarande har en hög arbetslöshet. Antalet långtidsarbetslösa har ökat under den senaste konjunkturunedgången och frågan är nu hur vi ska kunna få dessa personer att vara en del av arbetskraften. Utifrån kommunernas perspektiv är det utvecklingen av antalet personer som är i sysselsättning som är av störst intresse. Det är detta som lägger grunden för ökningen av skatteintäkterna. Visserligen ger höjda löner också ökade skatteintäkter men det leder också till ökade lönekostnader för kommunerna. Eftersom den kommunala sektorn är personalintensiv, äts ökade skatteintäkter som är kopplade till löneökningar i stor utsträckning upp av ökade kostnader för löneökningar till kommunens anställda.

Tabell 1. Nyckeltal för svensk ekonomi SKL maj (procentuell förändring)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
BNP	-5,3	5,3	4,8	3,5	3,3	3,2	2,8
Sysselsättning, timmar	-2,6	1,9	1,9	1,0	1,0	0,8	0,5
Öppen arbetslöshet, nivå	8,4	8,4	7,5	6,9	6,4	6,1	5,8
Timlön	2,8	0,9	3,5	3,5	3,7	3,9	4,0
Konsumentpriser	-0,3	1,2	2,8	2,5	2,4	2,2	2,1

I SKLs beräkningar ligger de kraftigaste ökningarna av antalet arbetade timmar 2010 och 2011. Det är i stor utsträckning kopplat till den rekyl som uppkom i den ekonomiska utvecklingen under framförallt 2010. Efter 2011 ligger ökningstakten betydligt lägre vilket innebär en relativt svag utveckling av kommunernas skatteunderlag för åren efter 2011. Samtidigt väntas löneökningarna ta fart och förväntas ligga på mellan 3 och 4 procent per år inklusive förväntad löneglidning vid sidan om träffade löneavtal.

Tabell 2. Skatteunderlagstillväxt 2009–2014 SKL maj (procentuell ökning)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Summa exkl. regelförändringar	2,1	2,8	4,2	4,2	4,4	4,2

Ökningen av skatteunderlaget förväntas under planeringsperioden ligga runt 4 procent per år. Det är visserligen väsentligt högre än för 2009 och 2010 men är fortfarande lägre än åren dessförinnan. Under de två senaste åren har staten tillfört tillfälliga medel som i viss utsträckning kompenserat för de låga skatteintäktsökningarna.

I förhållande till skatteunderlagsprognosen från februari ser vi nu ett betydligt högre ökning av skatteunderlaget för samtliga år under flerårsplaneringsperioden. Tillsammans med de ökade skatteintäkter som de ökade befolkningssiffror för med sig, gör att vi nu kan se ett visst utrymme för ökade ambitioner i framförallt början av planperioden. Men löneökningar och ökade räntekostnader tar en stor del av de ökade skatteintäkterna. Vi kan också konstatera att en del av utrymmet som uppstår i stor utsträckning måste användas för att möta nya kommuninvånarens behov av kommunal service.

Inflyttning och positivt födelsenetto ger en fortsatt ökning av kommuninvånare

Kommunens befolkning kommer med nuvarande planering fortsätta att växa. Även om det innebär ökade skatteintäkter så medför befolkningsökningarna på kort sikt att kostnaderna ökar mer än skatteintäkterna. Under den senaste 10-årsperioden byggdes det i genomsnitt drygt 200 lägenheter per år. I nuvarande planering ligger beräkningarna på knappt 300 nya lägenheter per år. Det betyder en något snabbare befolkningsökning och därmed också en ökad ekonomisk belastning.

Den procentuellt största befolkningsförändringen sker för gruppen över 65 år. Under perioden räknar vi med att vi får drygt 1 700 fler pensionärer vilket är 16 procent fler än 2010. Av dessa är det nästan 300 personer som är 80 år eller äldre. Samtidigt ökar antalet förskolebarn och grundskoleelever med 120 respektive 870. Antalet gymnasieungdomarna i åldrarna 16-18 år beräknas bli 435 färre än 2010. De största befolkningsökningarna sker i de södra kommundelarna även om vi räknar med en viss befolkningsökning också i de norra kommundelarna.

Tabell 3 Befolkningsprognos för olika åldersgrupper till 2015

Ålder	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0	1 166	1 241	1 195	1 201	1 209	1 215	1 219
1-5	5 754	5 911	5 895	5 933	5 974	5 990	6 030
6-15	10 448	10 422	10 562	10 731	10 919	11 102	11 288
16-18	3 711	3 710	3 600	3 456	3 348	3 290	3 275
19-24	6 597	6 824	7 007	7 122	7 138	7 121	7 052
25-45	24 982	25 331	25 217	25 273	25 445	25 629	25 829
46-64	18 437	18 567	18 536	18 654	18 764	18 866	18 973
65-79	8 054	8 454	8 801	9 136	9 441	9 663	9 868
80-w	2 046	2 148	2 188	2 264	2 310	2 375	2 442
Summa	81 195	82 608	83 001	83 771	84 547	85 251	85 976

Den redovisade befolkningsprognosen togs fram i juni 2010. Vi kan nu konstatera att befolkningsökningen fram till 1:a kvartalet 2011 visar på en snabbare befolkningsutveckling än vad vi har räknat med. I slutet av mars 2011 uppgick kommunens befolkning till 83 184 personer. Det innebär att vi redan nu har överskridit den siffra som låg i prognosen för årsskiftet 2011/2012. Utifrån det är vår bedömning att vi vid årsskiftet kommer att ha en befolkning på ca 84 000 personer. I förhållande till tidigare prognos är det framförallt ett högre flyttnetto som förklarar avvikelserna. Ser vi på kommundelar är det framförallt i de norra kommundelarna som avvikelserna är som störst. Här får vi räkna med både fler förskolebarn och skolbarn. De största avvikelserna finns i åldrarna 25-64 år. För de kommande åren räknar vi med att prognosen ligger ca 1000 personer för lågt per år.

Högre ökning av skatteintäkterna

Flerårsplanens beräkningar av skatteintäkterna bygger på Sveriges Kommuner och Landstings prognos från i mitten av maj 2011. Som vi tidigare redovisat ligger ökningen av skatteunderlaget runt 4 procent per år under hela planperioden. Detta ger en högre ökning av skatteintäkterna än vad vi tidigare räknade med. Ser vi tillbaka några år är ökningen av skatteintäkterna relativt låga i jämförelse med vad som gällde under åren som föregick den ekonomiska nedgången 2008.

Tabell 4 Förändring av skatteintäkter 2012-2015 (mnkr)

	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Ökade skatteintäkter	189	148	159	160

Ökningen av skatteintäkterna är något högre mellan 2011 och 2012, trots att det tillfälliga konjunkturstödet försvinner till 2012. Det finns flera förklaringar till detta. En förklaring är att vi gör jämförelsen med budgeterade skatteintäkter 2011. I förhållande till 2011

års budget blir skatteintäkterna under året ca 50 miljoner kronor högre än vi räknade med på grund av de uppräknings som gjorts av skatteunderlaget i de senaste prognoserna. Det gör att ökningen blir extra stor. En annan förklaring är att beräkningarna avseende utfallet i kostnadsutjämningsystemet pekar på en större ökning än normalt.

Vi tror inte att befolkningen inte ökar lika snabbt under 2012 så vi räknar inte med att få något ersättning i kostnadsutjämnings 2013 för att befolkningsökningen överstiger 1,2 procent. Det gör att vi får en något svagare ökning av skatteintäkterna 2013.

Inför 2012 har regeringen aviserat att man kommer att reducera den så kallade statsbidragspåsen med totalt 675 miljoner kronor med anledning av att man anser att gymnasiereformen kommer att ge lägre kostnader för kommunerna. För Botkyrkas del innebär det en minskning av skatteintäkterna med knappt 6 miljoner kronor för 2012.

En annan förklaring till den svaga inkomstutvecklingen är den urgröpning som sker av inkomstutjämnings på grund av inflationen. Detta kommer till uttryck i att den så kallade regleringsposten går från 83,4 miljoner kronor 2011 till minus 21,9 miljoner kronor 2015. Detta uppstår eftersom regeringens budgetanslag till kommunsektorn förväntas ligga oförändrad under hela budgetperioden. När kommunernas skatteunderlag ökar statens kostnad att upprätthålla nivån i inkomstutjämningsystemet. I takt med detta regleras den ökade kostnaden mot regleringsposten. Det betyder att de statliga bidragen till kommunsektorn i princip urholkas motsvarande ökningstakten i skatteunderlaget varje år under planperioden.

Som vi tidigare nämnt bygger dessa beräkningar helt på SKLs skatteintäktsprogno. Vår egen bedömning är prognoserna kanske är något försiktiga och att de kan komma att revideras upp ytterligare. Det får i så fall konsekvenser även för de följande årens skatteintäkter. Utvecklingen är givetvis starkt kopplad till konjunkturutvecklingen och de närmaste löneökningar, vilket gör att siffrorna kan komma att förändras.

En osäkerhet som vi pekat på under de senaste åren är den pågående översynen av skatteutjämningsystemen. Utredning har nu redovisat sitt förslag till förändringar i nuvarande system. I inkomstutjämningsdelen föreslås inga större förändringar vilket innebär att samtliga kommuner även fortsättningsvis kommer att garanteras ett skatteunderlag som motsvarar 115 procent av den genomsnittliga skattekraften i riket.

Däremot föreslås en del förändringar i kostnadsutjämningsystemet. De största förändringarna föreslås när det gäller verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg (IFO) och förskola. För Botkyrka skulle den föreslagna förändringen av IFO-faktorn slå mycket hårt mot Botkyrka. Enligt beräkningarna skulle denna del medföra ett minskat ersättning på ca 87 miljoner. Tar man hänsyn till de för-

bättringar som uppstår inom andra delar av kostnadsutjämnningen begränsas försämringen till 28,5 miljoner kronor beräknat på 2010 års siffror. Vi har i flerårsplanens beräkningar inte tagit hänsyn till eventuella försämringar med anledning av förslaget.

Utredningen kommer nu att gå ut på remiss till kommunerna. Då det var en enig utredning kan man anta att det kommer att finnas ett brett stöd för utredningens förslag. Enligt utredningsförslaget ska de nya reglerna tillämpas från och med 2013. Förslaget innehåller även vissa övergångsregler för att lindra effekten för de som drabbas av stora försämringar. För Botkyrkas del bedömer vi att vi skulle få ca 20 miljoner kronor i försämring 2013 och ytterligare 10 miljoner 2014, d.v.s. en sammanlagd effekt på cirka 30 miljoner.

Skatteintäkterna ger ett visst utrymme för ökade ambitioner

Den avgörande faktorn som styr utrymmet för nya verksamheter, utöver själva intäktsökningen, är storleken på pris- och löneökningar samt hur mycket räntekostnaderna ökar under de kommande åren. De löneavtal som träffades under 2010 gäller fram till sista mars 2012.

För 2012 antar vi att lönerna ökar med 2,5 procent. Därefter har vi räknat med att de ökar med 3 procent per år. Dessa antaganden gäller även lönerelaterade kostnader där kommunen köper tjänster externt. Varje procent i löneökning kostar kommunen cirka 30 miljoner kronor per år. Den antagna löneökningen för 2012 känns osäker. Flera signaler kommer om att de fackliga organisationerna ser 2012 som ett år där man vill kompensera sig för det senaste avtalets låga löneökningar. Det kan resultera i en högre löneökning än det vi har räknat med. Nämnderna kan i sådant fall behöva täcka den mellanskillnad som uppstår mellan det man kompenserats för och den verkliga löneökningen.

Vi räknar med att prisökningarna för hela perioden kommer att ligga på 2 procent per år. Samtidigt förutsätts kommunens övriga intäkter öka med 2 procent per år. Även här finns en viss oro för att de faktiska prisökningarna för vissa varor och tjänster kan bli högre än beräknat. Senaste siffrorna för konsumentprisindex ligger över 2 procent. Den siffran innehåller även räntehöjningar. Dessa bör inte i någon större utsträckning påverka priset på de varor och tjänster som köps av kommunens olika verksamheter. Vi bedömer därför att 2 procent är en rimlig bedömning utifrån den prisutveckling vi ser nu. Däremot kan prisutveckling inom vissa områden avvika från våra beräkningar på 2 procent. Ett sådant område är priset på energi som för närvarande har en högre prisutveckling.

Tabell 5 Utrymme för nya verksamheter 2012–2015 (mnkr)

	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Ökade skatteintäkter	189	148	159	160
Pris- och löneökningar	90	112	117	122
Gemensamt + avskrivningar	-5	2	-8	-5
Finansnetto	24	13	9	4
Summa ökade kostnader	109	127	118	123
Utrymme ny verksamhet	80	21	41	37

Den relativt stora ökningen av skatteintäkterna 2012 gör att vi ser ett ganska stort utrymme för verksamhetsförändringar detta år. Då vi trodde att 2012 skulle bli ett år med en blygsam ökning av skatteintäkterna lades resultatet för 2011 på en nivå som skulle kunna möta den förväntade svaga ökningen. För de kommande åren ser vi dock ett betydligt snävare verksamhetsutrymme. Enligt våra beräkningar medför befolkningsutvecklingen ökade driftkostnader på mellan 30 och 40 miljoner kronor per år vilket gör att de kommande årens utrymme helt äts upp av de volymökningar som är kopplade till befolkningsutvecklingen.

Ekonomiska ramar för nämndernas driftkostnader

De ekonomiska beräkningarna för kommunens driftkostnader omfattar hela planeringsperioden. Det är dock bara för de två första åren som det finns ramar uppdelade på de olika verksamhetsnämnderna. För åren 2014 och 2015 har en schablonmässig uppräknings gjorts för pris- och löneökningar. Därutöver ligger ett påslag för verksamhetsförändringar på 60 miljoner kronor för 2014 och 50 miljoner för 2015. Detta avser i första hand att täcka kostnader för volymökningar och i begränsad omfattning ge ett litet utrymme för övriga verksamhetsförändringar.

I flerårsplanens driftsammandrag redovisas nämndsvisa ekonomiska ramar för 2012 och 2013. Ramarna för 2013 är i flerårsplanen endast preliminära. Ramarna redovisas per år uppdelade på nedanstående delposter för respektive nämnd:

- kompensation för pris- och löneökningar
- eventuella justeringar för verksamhetsförändringar

Längre fram i detta dokument ges översiktliga kommentarer om vilka verksamhetsförändringar som lagts in i nämndernas ramar.

De ekonomiska ramarna för 2012 har räknats upp med 220,4 miljoner kronor inklusive pris- och löneökningar. Det motsvarar en ökning med 5,8 procent jämfört med 2011. Samtidigt ökar skatteintäkterna med 4,9 procent. Det betyder att vi försämrar resultatet i jämförelse med 2011.

Som vi tidigare påpekat visar beräkningarna för 2013–2015 att ökningen av driftkostnaderna inte täcks av de ökade skatteintäkter som vi räknar med. Det leder till successivt försämrade resultat som i sin tur minskar utrymmet för att finansiera investeringarna med egna medel. Det kommer att medföra ökat upplåningsbehov och ökade räntekostnader som minskar utrymmet för övriga driftkostnader.

Tabell 6 Ökade verksamhetskostnader i förhållande till beräknat utrymme 2012–2015 (mnkr)

	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Utrymme ny verksamhet	80	21	41	37
Förslag på utökad verksamhet	130	77	60	50

De största påslagen för utökad verksamhet görs på utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden. Tillsammans får dessa båda nämnder ett utökat verksamhetsutrymme på 82,5 miljoner kronor 2012. Det är i första hand kopplat till de volymökningar som vi räknar med beroende på befolkningsutvecklingen. För utbildningsnämnden ingår även en stor satsning för att stärka personalsituationen inom skolor och förskolor.

För övriga nämnder är påslaget för utökad verksamhet till knappt 22 miljoner kronor. I det ligger att ramen för socialnämnden minskas med 1 miljon kronor. Vi räknar med att anslaget för försörjningsstöd och flyktingmottagande kan reduceras med 5 miljoner kronor samtidigt som vi gör ett påslag för utökad verksamhet med 4 miljoner. För arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden tillförs medel för en fortsatt satsning för sysselsättningsåtgärder för ungdomar. Samhällsbyggnadsnämnden tillförs resurser för att förbättra skötsel och underhåll av kommunens gator och parker.

Till kommunstyrelsens förfogande avsätts sammanlagt 26 miljoner kronor för att bland annat möta de ökade kostnader som blir följden av den snabba befolkningsökningen.

För de kommande åren räknar vi med fortsatta stora volymökningar för utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden som gör att större delen av det utlagda verksamhetsutrymmet kommer att läggas på dessa nämnder. För 2013 finns i ramarna utlagda resurser för fortsatta personalsatsningar inom skolan och förskolan men även ytterligare satsningar för en förbättrad skötsel av kommunens gator och parker.

Ambitionen från den politiska majoriteten är att även under 2014 och 2015 fortsätta det satsningar som nu görs under 2012 och 2013. Takten och omfattningen av det avgörs dock av vilka resurser som kommer att finnas tillgängliga under dessa år för ökade ambitioner.

Vid beräkningen av den ekonomiska ramen till utbildningsnämnden för fler elever och fler barn i förskolan har vi använt en schablonberäkning som även inkluderar lokalkostnaderna. Det är vår önskan att fullt ut gå över till ett sådant system i den framtida planeringen.

Vi anser att nuvarande sätt att hantera lokalkostnaderna inte ger ett tillräckligt tydligt underlag för prioritering gentemot andra resurser.

Ökade kostnader för räntor och pensioner

Under flerårsplaneperioden kommer vi att få ökade kostnader för räntor och pensioner som belastar resultatet. För närvarande har kommunen ett positivt räntenetto. Den ökade upplåningen som ligger i planen och antaganden om höjda räntenivåer leder till ett försämrat räntenetto. Totalt för hela perioden räknar vi med att räntenettet försämrats med 50 miljoner, vilket gör att finansnettot i framtiden blir negativt. Utöver ökade räntekostnader räknar vi med att ränteintäkterna från den revers som kommunen har med Södertörns Energi AB kommer att sjunka i samband med att den ska omförhandlas inför 2012. Beräkningarna av räntekostnaderna bygger på att den genomsnittliga räntan på kommunens egen upplåning ökar från ca 3,2 procent 2011 till 4,2 procent 2015.

Allt fler av kommunens anställda kommer under de närmaste åren gå i pension. För åren före 1998 har kommunen inte skuldfört några kostnader för framtida pensionsutbetalningar på balansräkningen. I stället kommer den här pensionskostnaden att belasta resultatet det år som pensionen betalas ut. När den stora gruppen anställda som är födda på 1940-talet nu går i pension kommer det att medföra en ökad belastning på den kommunala ekonomin. Botkyrka har gjort avsättningar för att möta de ökade kostnaderna och en del av kostnaderna klaras genom att dessa medel utnyttjas. I flerårsplanen har vi räknat med att successivt öka uttaget från de pengar som satts av. För 2012 räknar vi med att finansiera 15 miljoner på detta sätt och att detta belopp ökar med 2,5 miljoner kronor per år. Det får ingen direkt påverkan på resultatet, eftersom det endast framkommer vid beräkningen av det så kallade balanskravsresultatet.

Uppdraget att effektivisera verksamheterna förändras

För att möta den svaga inkomstutvecklingen med anledning av den ekonomiska krisen beslutades att kommunen genom effektiviseringar skulle minska kostnaderna med 200 miljoner kronor under 4 år. Arbetet påbörjades 2009 genom att nämndernas ekonomiska ramar minskades med 20 miljoner. På samma sätt minskades ramarna 2010 och 2011 med 75 miljoner kronor per år. Enligt de ursprungliga planerna skulle resterande 30 miljoner tas från ramarna 2012. Vi har noterat att kostnadsminskningarna i allt större utsträckning sker genom rena besparingar som i viss utsträckning påverkat kvalitén på kommunens service. Vi ser därför att vi måste hitta andra former för att åstadkomma fortsatta effektiviseringar i kommunens olika verksamheter.

I flerårsplanen har vi räknat med att åstadkomma effektiviseringar motsvarande 5 miljoner kronor per år. Detta ska ske på ett sätt som inte bygger direkta besparingar i kommunens verksamheter. Kommunledningsförvaltningen får ett uppdrag att tillsammans med kommunens förvaltningar ta fram ett förslag inom vilka områden som dessa effektiviseringar ska åstadkommas.

Nytt ekonomiskt mål för den kommande flerårsplanperioden

Vi har under de senaste åren haft målet att nå ett ekonomiskt resultat på minst två procent av skatteintäkterna. Med hänsyn till de senaste årens och planerade stora investeringar ser vi det som nödvändigt att höja målet för resultatet.

Tabell 7 Ekonomiskt resultat 2012–2015 (mnkr)

	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Balanskravsresultat (mnkr)	115	67	55	52
Resultat i procent av skatt	2,9	1,6	1,3	1,2

För att kunna finansiera en större andel av investeringarna utan att öka kommunens upplåning föreslås att resultatmålet för den kommande flerårsplanperioden ska ligga på 2,5 procent. Som framgår av resultatsammanställningen når vi upp till den angivna nivån endast under 2012. Förhoppningen är att de skatteprognoser som nu föreligger ska revideras upp i enlighet med vad vi sett under 2011. Om inte skatteunderlaget i riket inte ökar snabbare än SKLs nuvarande prognoser räknar med måste vi antingen välja att begränsa kostnadsökningarna eller överväga att höja kommunens skatteuttag från kommuninvånarna.

Resultatet räcker inte att finansiera investeringarna

Det långsiktiga målet är att kommunens investeringar ska ligga på en nivå som gör att de kan finansieras utan ökad upplåning.

Utrymmet för hur mycket som kan finansieras inom budgeten, bestäms i första hand av storleken på årets avskrivningar och det budgeterade resultatet. För att långsiktigt slippa öka upplåningen, bör vi ha ett resultat som gör att vi klarar att finansiera merparten av våra investeringar med egna medel. De senaste årens investeringsplaner har legat högre än det budgetmässiga utrymmet, vilket lett till en kraftigt ökad upplåning. Långsiktigt är detta inte hållbart, så vi måste antingen hålla nere investeringarna eller förbättra resultatet

Tabell 8 Utrymme för investeringar utan ökad upplåning 2012–2015 (mnkr)

	2012	2013	2014	2015
Avskrivningar	194	200	205	213
Beräknat resultat	115	67	55	52
Utrymme investeringar	309	267	260	265
Förslag investeringar	452	492	291	310

Flerårsplanens driftbudget ger ett utrymme för att finansiera investeringar på drygt 1 miljard kronor för åren 2012 till 2015. Under samma period uppgår investeringarna till 1545 miljoner.

Under de kommande åren behöver vi bygga skolor och förskolor i Tullinge, Tumba och Alby. Ytterligare boenden behövs inom äldreomsorgen och övriga omsorgsformer. Samtidigt ser vi ett växande behov att rusta upp många av kommunens verksamhetsfastigheter i våra miljonprogramsområden. Här finns många byggnader och anläggningar som byggts under en mycket kort

tidsperiod och som nu behöver rustas upp samtidigt. Ser vi till nämndernas redovisade investeringsbehov är detta betydligt högre än det som nu finns medtaget i flerårsplanen.

Kraftig ökning av kommunens upplåning fram till 2015

Vi har i flera år haft en mycket hög nivå på kommunens investeringar. Trots att resultaten under de senaste åren legat över nivån för resultatmålet på 2 procent, har det inte räckt för att finansiera investeringarna. Vid utgången av 2010 uppgick kommunens externa låneskuld till 1 600 miljoner. Men av detta var drygt 783 miljoner lån som tagits upp för att finansiera Söderenergis kraftvärmeprojekt och lånats vidare till Handelsbanken. Om vi undantar det, var kommunens lån för egna investeringar knappt 816 miljoner. Tar man också hänsyn till vissa eftersläpande effekt på likviditeten och att alla projekt som budgeterats före 2011 inte slutförts skulle utgångsläget vara en upplåning på drygt 1,1 miljard.

Med de föreslagna investeringarna kommer upplåningen för kommunens egna investerar att fram till 2015 öka med nästan 450 miljoner till cirka 1 550 miljoner. I jämförelse med föregående flerårsplan kan vi konstatera att för åren 2011 till 2014 är investeringarna drygt 300 miljoner kronor högre än tidigare planering. Samtidigt pågår diskussioner kring projekt som inte finns med i den nu framtagna investeringsplanen. Målsättningen för dessa är att de ska kunna genomföras på ett sätt som inte medför en ökad upplåning under flerårsplaneperioden.

Tabell 9 Ökad upplåning (mnkr)

	2011	2012	2013	2014	2015
Ökad upplåning	108	143	225	31	45

De investeringar som görs inom va-verksamheten får genomslag på kommunens totala räntekostnader. Då va-abonnenterna ska svara för finansieringskostnaderna för dessa investeringar kommer de i slutändan att belasta va-taxan. Det sker genom att va-verksamheten belastas med kapitalkostnader som motsvarar kommunens upplåningskostnader. Totalt sett uppgår investeringarna för va-verksamheten under planperioden till cirka 200 miljoner kronor. Även investeringar som ersätter inhyrda lokaler behöver inte nödvändigtvis innebära ökade kostnader för kommunen. Även om man tar hänsyn till det kommer den ökade upplåningen medföra en kraftigt ökad kostnadsbelastning i form av ökade räntekostnader som starkt bidrar till den resultatförsämring som vi ser för perioden.

Investeringsramar för 2012–2015

I investeringsplanen har vi lagt ut större investeringar som enskilda objekt. Planen anger därmed ramarna för nämnderna för de olika investeringsobjekten. Men i vissa delar har nämnden möjlighet att själv göra prioriteringar inom sin totalram. Även när det gäller investeringsramarna ges övergripande kommentarer om innehållet i dessa.

Bland de större projekten finns en ny skola i Riksten och två nya äldreboenden. I den investeringsplan som varit på remiss till nämnderna hade medel avsatts för ombyggnad av Tumba äldreboende. I det nuvarande förslaget är denna post bortagen. Avsikten är att se om det går att hitta en annan lösning där en extern part tar över fastigheten och genomför ombyggnaden. Fortfarande räknar vi med att behöva tidigarelägga nästa äldreboende som tidigare för att klara den evakuering som krävs i samband med ombyggnaden. I jämförelse med den förra investeringsplanen tillkommer även ombyggnader av flera skolor och förskolor.

Uppdrag

Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att senast 2011-12-31 redovisa ett förslag till hur kommunen kan få tillstånd en upprustning av Tumba äldreboende tillsammans med en extern part.

Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att tillsammans med utbildningsförvaltningen ta fram ett förslag till hur kommunen kan införa ett system med schablonpeng inklusive lokaler för elever och förskolebarn. Förslaget ska redovisas senast 2011-11-30.

Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar ta fram ett förslag till lokalprogram för ett kulturhus i Tullinge. Förslaget ska redovisas senast 2011-10-31.

Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att tillsammans med kommunens övriga förvaltningar peka ut konkreta områden där effektiviseringar ska kunna uppnås för 2012 och 2013 i enlighet med det förslag som redovisas i flerårsplanen. Uppdraget ska redovisas i samband med arbetet kring ettårsplanen för 2012.

Kultur och fritidsnämnden får i uppdrag att ta fram ett förslag till nytt taxsystem för uthyrning av kommunala lokaler till föreningslivet. I detta ska möjligheterna att införa en nolltaxa övervägas. Förslaget bör kunna redovisas i samband med nämndens framåtsikt i februari 2012.

Kommunfullmäktige har tidigare lämnat ett uppdrag till kultur- och fritidsnämnden kring Brunna IP. Vi föreslår att detta uppdrag kompletteras enligt följande: Kultur och fritidsnämnden får i uppdrag ta fram ett förslag till hur utformningen av Brunna idrottsplats kan utvecklas. Förslaget ska innehålla olika ambitionsnivåer där möjligheterna till en etappvis utbyggnad även övervägs. Förslaget ska redovisas senast i samband med nämndens framåtsikt i februari 2012.

Resultaträkning

Miljoner kronor	Budget 2011	Beräkn 2012	Beräkn 2013	Beräkn. 2014	Beräkn. 2015
Nämndernas verksamhet	-3 798,8	-4 014,2	-4197,8	-4 369,8	-4 536,8
Interna och gemensamma poster	271,7	285,0	289,0	302,0	315,0
Avskrivningar	-186,0	-194,0	-200,0	-205,0	-213,0
S:a verksamhetens nettokostn	-3 713,1	-3 923,2	-4108,8	-4 272,8	-4 434,8
Skattenetto	3 826,4	4 015,8	4 164,1	4 323,3	4 483,2
Finansiella kostnader	-32,1	-46,4	-59,8	-68,9	-72,4
Finansiella intäkter	61,0	51,0	51,0	51,0	51,0
Res. efter skatt och finansnetto	142,2	97,2	46,5	32,6	27,0
Pensionskostnader från avsättn	15,0	17,5	20,0	22,5	25,0
Balanskravsresultat	157,2	114,7	66,5	55,1	52,0
Utrymme för investeringar	328,2	308,7	266,5	260,1	265,0
Utlagd ökning driftkostnader	54,5	215,4	183,6	172,0	167,0
Resultat i % av skatteintäkter	3,7	2,4	1,1	0,8	0,6
Balanskravsresultat i %		2,9	1,6	1,3	1,2
Resultat = 3 procent	114,8	120,5	124,9	129,7	134,5

Skatteintäktsberäkning

Miljoner kronor	Budget 2011	Beräkn 2012	Beräkn 2013	Beräkn. 2014	Beräkn. 2015
Skatteintäkter	2 561,5	2 714,1	2 833,5	2 952,5	3 073,6
Slutavräkningar	12,0				
Inkomstutjämningsbidrag	781,0	865,7	918,0	967,4	1 014,4
Kostnadsutjämnning	182,1	212,3	224,7	236,7	248,3
Befolkningsförändringar	15,0	17,4			
Regleringsbidrag/ avgift	83,4	34,1	14,1	-8,6	-29,8
Utjämnning LSS	59,7	52,6	53,2	53,7	54,1
Konjunkturstöd	18,0				
Fastighetsavgift	113,7	119,6	120,6	121,6	122,6
Summa	3 826,4	4 015,8	4 164,1	4 323,3	4 483,2
Ökning per år	193,7	189,4	148,3	159,2	159,9

Driftsammandrag

Miljoner kronor	Budget	Preliminär ram 2012			Summa 2012	Preliminär ram 2013			Summa 2013
	2011	Löner/ priser	Verk- samh förändr	Effek- tivise- ringar		Löner/ priser	Verk- samh förändr	Effek- tivise- ringar	
<u>Kommunstyrelsen</u>									
Kommunledningsförvalt	-242,2	-5,8	-1,4		-249,4	-7,0	1,3		-255,1
Exploateringsverksamhet	11,3				11,3				11,3
Serviceförvaltningen	10,0				10,0				10,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-118,0	-2,3	-7,5		-127,8	-3,0	-6,0		-136,8
Teknisk nämnd	-0,5				-0,5				-0,5
Miljö- och hälsoskyddsn.	-8,8	-0,2	-0,2		-9,2	-0,3			-9,5
Kultur- och fritidsnämnd	-176,5	-3,6	-8,4		-188,5	-4,3	-3,5		-196,3
Arbetsmarknads- o vuxutb.	-177,9	-4,1	-5,0		-187,0	-5,0	-5,0		-197,0
Utbildningsnämnd	-1828,1	-43,3	-51,6		-1923,0	-53,6	-42,0		-2018,6
Socialnämnd	-474,4	-11,5	0,5		-485,4	-14,1	-1,8		-501,3
Vård- och omsorgsnämnd	-778,6	-19,0	-30,9		-828,5	-24,2	-20,0		-872,7
Revision	-3,2	-0,1			-3,3	-0,1			-3,4
Effektiviseringar	0,0			5,0	5,0			5,0	10,0
KS/KF förfogande	-11,9		-26,0		-37,9				-37,9
Övrigt					0,0				
Summa totalt	-3798,8	-89,9	-130,5	5,0	-4014,2	-111,6	-77,0	5,0	-4197,8

Interna poster mm

Miljoner kronor	Budget 2011	Beräkn 2012	Beräkn 2013	Beräkn 2014	Beräkn 2015
Kapitaltjänst	317,7	340,0	355,0	370,0	385,0
Pensionsutbetalningar	-67,0	-70,0	-72,0	-76,0	-79,0
Fastighetsskatt	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Försäkringar	-3,6	-3,6	-3,6	-3,6	-3,6
Täckning av hyror	-7,9	-7,9	-7,9	-7,9	-7,9
Internt försäkringssystem	-2,5	-1,0			
Avgifter bankgirot	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Översk arbetsgiv avg	133,5	140,0	144,0	148,0	152,0
Försäkringsers m m					
Interna poster	368,7	396,0	414,0	429,0	445,0
Pensionskostnad	-118,0	-126,0	-133,0	-135,0	-138,0
Schablonbidrag	21,0	15,0	8,0	8,0	8,0
Summa	271,7	285,0	289,0	302,0	315,0

Finansiella poster

Miljoner kronor	Budget 2011	Beräkn 2012	Beräkn 2013	Beräkn 2014	Beräkn 2015
Finansiella kostnader					
Räntor lån	-35,0	-47,0	-58,0	-65,0	-67,0
Avgår ränta under byggtid	12,0	12,0	11,0	10,0	10,0
Räntor pensionskuld	-9,1	-11,4	-12,8	-13,9	-15,4
Summa finansiella kostn	-32,1	-46,4	-59,8	-68,9	-72,4
Finansiella intäkter					
Aktieutdeln, egna bolag	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Borgensavgifter	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Ränteintäkter	45,0	35,0	35,0	35,0	35,0
Summa finansiella intäkter	61,0	51,0	51,0	51,0	51,0
Finansnetto	28,9	4,6	-8,8	-17,9	-21,4

Investeringssammandrag

Miljoner kronor	Budget 2011	Flplan 2012	Förslag 2013	Flplan 2014	Förslag 2015
Kommunstyrelsen	-36,1	-31,8	-28,0	-31,2	-23,4
Samhällsbyggnadsnämnd	-30,0	-35,6	-27,0	-30,0	-18,5
Teknisk nämnd	-150,7	-106,6	-116,5	-70,5	-60,0
Kultur- och fritidsnämnd	-4,5	-16,5	-6,5	-2,0	-2,0
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnd	-1,6	-4,0	-2,0	-2,0	-2,0
Utbildningsnämnd	-13,4	-236,0	-108,5	-81,5	-176,5
Socialnämnd	-2,0	-3,1	-3,0	-3,0	-3,0
Vård- och omsorgsnämnd	-3,5	-17,9	-200,0	-71,0	-25,0
Avsatt för särskilda ändamål	-157,0				
Summa totalt	-398,8	-451,5	-491,5	-291,2	-310,4

Nämndernas ekonomi

Kommunstyrelsen

Miljoner kronor	Bokslut 2010	Budget 2011	Förslag 2012	Förslag 2013
Driftkostnader netto	-214,5	-220,9	-228,1	-233,8
Nettoinvesteringar	19,1	34,4	31,8	28,0

Verksamhetsområde

Kommunstyrelsens förvaltningar utgörs av kommunledningsförvaltningen och serviceförvaltningen. Kommunledningsförvaltningen är kommunstyrelsens ledningsorgan och ska i den rollen:

- Leda och följa upp kommunens övergripande styrning av verksamhet och ekonomi.
- Samordna, styra, utveckla och följa upp kommunövergripande strategiska processer; exploatering, näringsliv, samhällsplanering, områdesbaserat arbete, internationella frågor, frågor om trygghet och säkerhet, medborgarservice m fl.
- Samordna, styra, utveckla och följa upp kommunövergripande stödprocesser; ekonomi, upphandling, personal, information, IT, telefoni, juridik, ärende- och dokumenthantering.

Kommunledningsförvaltningen utgör också kanslifunktion för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Under kommunledningsförvaltningen redovisas även de politiska organen, bidrag, ersättningar och medlemsavgifter samt vissa kommungemensamma verksamheter.

Serviceförvaltningens uppdrag är att erbjuda konsult- och servicetjänster efter beställning av och mot ersättning från kommunens nämnder och förvaltningar. Uppdraget är att vara en kostnadseffektiv och kvalitativt väl fungerande leverantör som levererar kundnytta. Verksamheten ska grundas på affärsmässiga principer, vilket innebär att samtliga kostnader ska täckas av intäkter för utförda uppdrag och tjänster. Vår roll är att erbjuda kompetens och resurser som ersätter, kompletterar eller förstärker kundernas egna verksamheter.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013
<i>Kommunledningsförvaltningen</i>		
Utveckling näringslivsarbetet	2,0	
Programarbetet för Hågelby- Eriksberg-Lindhov	0,5	0,2
Hållbarhetsveckan 2012	0,5	-0,5
Utökad driftersättning UBAB 2011	0,6	
Drift och utveckling av kommungemensamma IT-system	0,4	
Arbetsrättskompetens	0,2	

Utökning arkivfunktionen	0,6	
Utökning upphandlingsenheten	0,6	
Reducering införande HRM-system	-4,0	-1,0
Pris- och löneuppräknig	5,8	7,0
Summa	7,2	5,7

Kommentar driftramar:

För kommunledningsförvaltningen reduceras ramen för 2012 med 4 miljoner kronor och för 2013 med 1 miljon som avser det engångsbelopp på 5 miljoner som kommunstyrelsen fick 2011 för att införa ett nytt HRM-system. Ramen för exploateringsverksamhet är oförändrad 2012 och 2013.

Serviceförvaltningens ram är oförändrad 2012 och 2013. Den kommer dock att påverkas av den växling som ska göras av tidigare effektiviseringsuppdrag.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013	Förslag 2014	Förslag 2015
<i>Kommunledningsförvaltningen</i>				
IT-investeringar	6,0	6,0	6,0	6,0
Kommunportal	3,0	1,5	1,5	1,5
Inventarier mm klf	0,2	0,2	0,2	0,3
<i>Serviceförvaltningen</i>				
Inköp av fordon	16,0	16,0	20,0	12,0
Inköp av arbetsmaskiner	0,8	0,3	0,2	0,2
IT-investeringar	1,6	0,6	0,3	0,2
Investeringar IT-stöd	4,2	3,4	3,0	3,2
Summa	31,8	28,0	31,2	23,4

Kommentarer investeringsram:

Kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen: De medel som finns avsatta för IT-investeringar avser fortsatt arbete med att utveckla kommunens inre och yttre IT-stöd. Medlen för kommunportalen ska användas till fortsatt utveckling av portalen.

Kommunstyrelsen/serviceförvaltningen: Avsatta medel för fordon avser inköp av fossilfria fordon. Utöver detta finns medel för diverse maskiner och IT-relaterade investeringar.

Samhällsbyggnadsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2010	Budget 2011	Förslag 2012	Förslag 2013
Driftkostnader netto	120,4	118,0	127,8	136,8
Nettoinvesteringar	23,6	30,0	35,6	27,0

Verksamhetsområde

Samhällsbyggnadsnämnden svarar genom samhällsbyggnadsförvaltningen för kommunens förvaltning och underhåll av gator, parker och mark, samt förädling och förvaltning av kommunens markinnehav. Inom nämndens verksamhetsområde ingår enheterna gata och park, plan- och bygglov, mark och exploatering och kart- och mätenheten. Även förvaltningens gemensamma förvaltningsledning och stödfunktioner ligger organisatoriskt under samhällsbyggnadsnämnden.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013
Volymökningar gatu- o parkmark	2,0	2,0
Förbättrat underhåll	4,0	4,0
Ökad plankapacitet	1,5	
Pris- och löneuppräknig	2,3	3,0
Summa	9,8	9,0

Kommentar driftram:

Driftramen för 2011 och 2012 räknas upp med 2 miljoner per år för de ökade åtaganden som är en följd av kommunens utveckling. Därutöver föreslås en ramhöjning på 4 miljoner både för 2012 och 2013 för att öka standarden på underhåll av kommunens gator, parker och naturreservat.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013	Förslag 2014	Förslag 2015
Mindre kompletteringsåtgärder	1,0	1,5	1,5	1,5
Förnyelseåtgärder	1,0	4,0	3,0	2,0
Konstbyggnader	3,0	3,0	3,0	3,0
Tillgänglighet	3,0	3,0	3,0	3,0
Miljöåtgärder	2,0	2,0	2,0	2,0
Belysningsprogram	5,0	5,0	5,0	
Lek/rekreation	4,0	4,0	4,0	4,0
Trafiksäkerhet	2,0	2,0	2,0	2,0
Gång- och cykelvägar	8,0		4,0	4,0
Diverse åtgärder Alby stand	3,0			
Bryggor Lida	0,1			
Markförvärv	2,0	2,0	2,0	
Div. administrativa investeringar	1,5	0,5	0,5	
Summa	35,6	27,0	30,0	18,5

Kommentarer investeringar:

Nämnden har möjlighet att göra omprioriteringar inom totalramen.

Tekniska nämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2010	Budget 2011	Förslag 2012	Förslag 2013
Driftkostnader netto	-4,8*	0	0	0
Nettoinvesteringar	320,8	200,0	106,6	55,0

* överskott 2010

Verksamhetsområde

Tekniska nämnden svarar genom samhällsbyggnadsförvaltningen för kommunens fastighetsförvaltning samt vatten- och avloppshantering. Kommunens lokaler finansieras huvudsakligen genom interna och externa hyror. VA-verksamheten finansieras genom avgifter som debiteras kommunens VA-abonnenter.

Ekonomiska förutsättningar

Kommentar driftram:

Såväl va-verksamheten som lokalhanteringen förutsätts kunna täckas genom intäkter och därmed täcka sina kostnader fullt ut. Internhyran har beräknats öka med 1,4 procent vilket utgår ifrån antagen prisuppräknings för övriga kostnader med 2 procent.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag	Förslag	Förslag	Förslag
	2012	2013	2014	2015
<i>Fastighetsinvesteringar</i>				
Diverse ombyggnader lokaler	5,0	5,0	5,0	5,0
Ombyggnad Subtopia	35,0			
Diverse åtgärder Hågelbyparken	1,1			
Fastighetsnät skolor	12,0	2,0	2,0	2,0
Utbyte av larm	2,0	2,0	2,0	2,0
Normanpassning ventilation	4,0	4,0	4,0	4,0
Tillgänglighetsanpassning	4,0	4,0	4,0	4,0
Brandskyddsåtgärder	2,0	2,0	2,0	2,0
Energisparåtgärder	8,0	8,0	8,0	8,0
Övriga fastighetsinvesteringar	1,0	1,0	1,0	1,0
Summa	74,1	28,0	26,0	26,0

<i>Vatten- och avloppsinvesteringar</i>				
Servisledningar	2,0	2,0	2,0	2,0
Mindre investeringar	4,0	4,0	4,0	4,0
Reinvesteringar ledningar	8,0	12,0	12,0	14,0
Avloppspumpstationer	1,5	1,5	1,5	1,5
Skalskydd va-anläggningar	1,0	1,0	1,0	
Va-ledning Uttran-Lindhov		20,0		
Säkerhetsåtgärder vattennät	4,0	4,0		
Dagvattenhantering	10,0	40,0	20,0	10,0
Va-utbyggnad Grödinge			X	X
Vattenreservoarer	2,0	2,0	2,0	
Summa	32,5	88,5	44,5	34,0

Kommentarer investeringar:

Vid beslut om genomförande av de fastighetsinvesteringar som avser övriga nämnder överförs aktuellt belopp till tekniska nämnden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2010	Budget 2011	Förslag 2012	Förslag 2013
Driftkostnader netto	8,8	8,8	9,2	9,5
Nettoinvesteringar	-	-	-	-

Verksamhetsområde

Miljö- och hälsoskyddsnämndens kärnverksamhet består av tillsyn och offentlig kontroll enligt lagar och förordningar inom områdena miljö, natur, hälsoskydd, livsmedel, dricksvatten samt folköl-, tobak och nikotinläkemedel. Intentionerna i de olika lagstiftningarna är att i första hand förebygga ohälsa och att skydda naturen och miljön.

Därutöver har nämnden ett ansvar för att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling, arbeta mot miljö kvalitetsmålen samt att kartlägga miljösituationen i kommunen. Av de tretton miljömålen prioriteras arbetet mot målen:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Levande sjöar och vattendrag
- Giftfri miljö
- God bebyggd miljö
- Ingen övergödning
- Ett rikt växt- och djurliv

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013
"Botkyrkas gröna värden", åtgärder	0,2	
Pris- och löneuppräknig	0,2	0,3
Summa	0,4	0,3

Kommentar driftramar:

Åtgärder 2012 och 2013 inom ramen för "Botkyrkas gröna värden". Exempel på insatser är Snäckstaviksdammen och Kyrksjön.

Kultur- och fritidsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2010	Budget 2011	Förslag 2012	Förslag 2013
Driftkostnader netto	168,6	176,5	188,5	196,3
Nettoinvesteringar	10,4	11,5	16,5	6,5

Verksamhetsområde

Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att "främja kulturlivet och fritidsverksamheten i kommunen". Barn och unga är prioriterad målgrupp. Verksamheten omfattar avdelningarna bibliotek, kultur, ungdom & förening och idrott & Anläggning.

Biblioteksverksamheten omfattar sex folkbibliotek, ett webbaserat bibliotek (24-timmarsbiblioteket), service till förskolor och skolor samt bokservice till äldre och funktionsnedsatta. Inom kulturverksamheten finns kulturskola, kulturpedagogik, konst- och mediaverksamhet, kulturprogram samt kulturhistorisk verksamhet. Ungdom och förening arbetar med fritidsverksamhet för ungdomar och personer med funktionsnedsättning samt med stöd till kommunens föreningsliv. Vi driver nio fritidsgårdar, varav två i kommunal regi. Idrott och anläggning sköter om och hyr ut kommunens elva sporthallar, sex konstgräsplaner, fyra ishallar, fyra idrottsplatser, samtliga gymnastiksalor och bollplaner samt kommunens två inomhus- och fyra utomhusbad.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013
Kulturskolan, sänkta avgifter	1,6	
Konstgräs i norra Tullinge, drift	0,7	
Rikstens sporthall, hyra o drift	1,0	1,5
Eklidsskolans sporthall, hyra	0,4	
Storvretens sporthall, ökad hyra	0,8	
Broängsskolan, konstgräs, drift	0,4	
Alby fritidsgård, hyra och drift	2,5	

Kulturskolan, ökad hyra	0,7	
Scenverkstan, avgående hyra	-0,6	
Idrottshallen i Tumba, läktare	0,6	
Boxningslokal, Botkyrkahallen	0,3	
Hyreskostnader		2,0
Pris- och löneuppräkning	3,6	4,3
Summa	12,0	7,8

Kommentar driftramar:

Sänkningen av avgifterna inom kulturskolan ska även gälla föreningsdriven verksamhet inom kulturområdet.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013	Förslag 2014	Förslag 2015
Mindre investeringar	2,0	2,0	2,0	2,0
Broängens IP, konstgräs	5,5			
Norra Tullinge, konstgräs	5,0			
Boxningslokal, Botkyrkahallen	4,0			
Alby sporthall		4,5		
Summa	16,5	6,5	2,0	2,0

Kommentarer investeringsram:

För kultur- och fritidsnämndens mindre investeringar avsätts 2 miljoner per år. Medel för anläggande av två konstgräsplaner ingår 2012. Boxningslokal i Botkyrkahallen och upprustning av Alby sporthall ingår 2012 respektive 2013.

Arbetsmarknad och vuxenutbildningsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2010	Budget 2011	Förslag 2012	Förslag 2013
Driftkostnader netto	522,9*	177,9	187,0	197,0
Nettoinvesteringar	5,9*	5,0	4,0	2,0

*avser f.d. utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Verksamhetsområde

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för:

Daglig verksamhet för vuxna med en utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd eller en förvärvad hjärnskada. Arbetsmarknadsinsatser där Arbets- och kompetenscenters uppdrag är att öka anställningsbarheten för Botkyrkabor och medverka till att de övergår till arbete eller studier samt egen försörjning. Arbets- och kompetenscenter svarar vidare för olika insatser inom ramen för kommunens uppföljningsansvar för 16- 20 åringar samt feriearbete för skolungdomar.

Eftergymnasial utbildning, media och kultur. Xenter svarar utöver uppdraget att anordna KY-/YH- utbildningar för ett utbildningsuppdrag till gymnasieskolan inom media och estetiska program. Xenter har i uppdrag att utveckla ett Mediapedagogiskt centrum (Botkyrkas Filmstrategi). Vidare ska Xenter vara en kommunal resurs när det gäller ny teknik-kommunikation och entreprenörskap. Vuxenutbildningen som innehåller grundläggandevuxenutbildning, gymnasialvuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering och Särvox.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driffram, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013
Volymökning daglig verksamhet	1,5	1,5
Ungdomssatsning	3,5	3,5
Pris- och löneuppräknings	4,1	5,0
Summa	9,1	10,0

Kommentar drifframar:

För att fortsätta satsningen på sysselsättningsåtgärder för ungdomar avsätts 3,5 miljoner per år.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013	Förslag 2014	Förslag 2015
Inventarier mm	2,0	2,0	2,0	2,0
Xenter anpassning av lokaler	2,0			
Summa	4,0	2,0	2,0	2,0

Utbildningsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2010	Budget 2011	Förslag 2012	Förslag 2013
Driftkostnader netto	1 409,9	1 828,1	1 923,0	2 018,6
Nettoinvesteringar	22,8	158,0	236,0	108,5

Verksamhetsområde

Den nya utbildningsnämnden ansvarar från årsskiftet 2010/ 2011 förutom för förskola, förskoleklass, skolbarnsomsorg, grundskola och särskola även för gymnasieskolan. I det nya ansvarområdet ingår även gymnasiesärskola och det kommunala uppföljningsansvaret. Verksamheten omfattar cirka 17 700 barn och elever i 48 förskolor och 21 grundskolor. Därutöver fördelar nämnden pengar till enskilt driven förskola, skolbarnsomsorg och grundskola. I enskilt drivna skolor och förskolor går omkring 1600 Botkyrkabarn och elever. I kommunen finns cirka 18 alternativa förskolor och 6 fristående skolor. Gymnasieskolan omfattar 3 600 elever inklusive elever i friskolor och i andra kommuners gymnasieskolor.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013
Förskola, volymförändring	15,6	3,1
Fritidshem, volymförändring	3,5	1,9
Förskoleklass, volymförändring	1,2	0,2
Grundskola, volymförändring	4,3	12,8
Gymnasieskola, volymförändring	-4,3	-5,0
Gymnasiesärskola, volymförändr	1,5	
Kompetenshöjning/ personaltäthet i skola och förskola	25,0	20,0
Ökad undervisning, matematik		2,2
Kraftsamling	1,0	
Statligt effektiviseringskrav, gymnasieskolan	-4,0	-2,0
Länsprislista, gymnasieskolan	6,0	
IT satsning	1,8	1,8
Lokalbidrag, fristående skolor		1,0
Lokaler		6,0
Pris- och löneuppräknig	43,3	53,6
Summa	94,9	95,6

Kommentar driftramar:

För kompetensutveckling och personal inom förskola och skola ingår en ökning med 25 miljoner 2012 och ytterligare 20 miljoner 2013.

För ökad undervisning i matematik har staten avsatt medel i det generella statsbidragssystemet 2013-2014. För Botkyrkas del blir beloppet 2,2 miljoner för 2013. I statsbudgeten förutsätts även kommunerna få lägre kostnader och därigenom lägre statsbidrag i och med införandet av GY 11. Delar av denna effekt har vägts in i flerårsplanen under 2012-2013.

Volymförändringarna innehåller med undantag för gymnasieskolan även en elevrelaterad schablonkostnad för lokaler efter samma princip som gäller vid resursfördelning till fristående skolor m fl. En ny modell för fördelning av lokalresurser inom förskola och skola kommer att utredas och föreslås under hösten.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013	Förslag 2014	Förslag 2015
Förskola, Alby		35,0		
Förskola Alby, inventarier		2,0		
Förskolan Violen	17,0			
Förskolan Violen, inventarier	3,0			
Förskolan Nyängsgården	8,0			
Tullingebergsskolan	15,0			
Rikstens skola,	95,0			
Rikstens skola, inventarier	7,0			
Rikstens skola, etapp 2				100,0
Förskola, Riksten		2,0	43,0	
Förskola Riksten, inventarier			3,0	
Tullinge gymnasium, fasad	6,0			
Björkhaga skola, upprustning		6,0		
Storvretsskolan	20,0	20,0		
Storvretsskolan, inventarier		4,0		
Förskola, Vreta gård	33,0			
Förskola Vreta gård, inventarier		2,5		
Förskola, Vårsta		2,0		43,0
Förskola Vårsta, inventarier				3,0
GY 11, anpassningsåtgärder	2,0			
Gymnasieskolan, inventarier mm	3,0	3,0	3,5	3,5
Ombyggnader, kök	20,0	25,0	25,0	20,0
Lokalanpassn, arbetsmiljöåtg	5,0	5,0	5,0	5,0
Inventarier mm	2,0	2,0	2,0	2,0
Summa	236,0	108,5	81,5	176,5

Kommentarer investeringsram:

Flerårsplanen innehåller medel för fem nya förskolor under perioden 2012-2015.

Rikstens skola etapp ett färdigställs 2012. Medel för etapp två ligger år 2015 i flerårsplanen.

Medel för anpassningar och upprustning av Storvretsskolan, Björkhaga skola, Tullingebergsskolan och Tullinge gymnasium ingår i flerårsplanen. Ombyggnader av kök i skolor och förskolor fortsätter under hela perioden med mellan 20-25 miljoner per år.

Socialnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2010	Budget 2011	Förslag 2012	Förslag 2013
Driftkostnader netto	459,5	474,4	485,4	501,3
Nettoinvesteringar	-	2,0	3,1	3,0

Verksamhetsområde

Socialnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg inklusive ansvaret för personer med psykisk funktionsnedsättning. Socialnämnden ansvarar också för de öppna förskolorna som bedrivs i Alby, Hallunda, Fittja, Storstreten och Tullinge. Socialförvaltningen har processansvaret och samordningsansvar för folkhälsoarbetet inklusive det alkohol- och drogförebyggande arbetet.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013
Volymökning barn och unga	1,5	1,5
Verksamhetsförändring barn och unga/kraftsamling	1,0	
Daglig verksamhet, exklusive lokaler	1,0	
Bostäder för personer med mindre behov av stöd/hjälp	1,0	
Försörjningsstöd och flyktingmottagning	-5,0	
Boendestöd psykiskt funktionsnedsatta		0,3
Pris- och löneuppräknings	11,5	14,1
Summa	11,0	15,9

Kommentar driftramar:

Verksamhetsförändring barn och unga avser främst permanentning av projektet kraftsamling som drivs tillsammans med utbildningsnämnden.

För daglig verksamhet avsätts 1 miljon kronor, krävs ytterligare resurser får nämnden omprioritera dessa inom given ram.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013	Förslag 2014	Förslag 2015
Arbetsmiljöförbättring och tillgänglighet	2,1	2,0	2,0	2,0
Jourbostäder och daglig verksamhet	1,0	1,0	1,0	1,0
Särskilt boende			x	
Summa	3,1	3,0	3,0	3,0

Kommentarer investeringsram:

Socialnämnden bedömer att det finns behov av ett nytt särskilt boende för psykiskt funktionsnedsatta 2014. I nuläget finns inga kostnadsberäkningar för detta. Nämnden uppmanas att i första hand söka lösningar i kommunens befintliga lokaler eller genom att hyra externt.

Vård- och omsorgsnämnden

Miljoner kronor	Bokslut 2010	Budget 2011	Förslag 2012	Förslag 2013
Driftkostnader netto	779,8	778,6	828,5	872,7
Nettoinvesteringar	3,7	25,0	17,9	200,0

Verksamhetsområde

Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde omfattar omsorg för äldre och funktionsnedsatta. Verksamheten äldreomsorg rymmer kommunens samlade utbud av service, vård och omsorg i eget boende (hemtjänst) och särskilda boendeformer för äldre.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning omfattar verksamheter och insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS lagen). Inom verksamheten finns boende med särskild service, personlig assistans, ledsagning och avlösning.

Kommunen har en sammanhållen utrednings- och bedömningsgrupp, bedömarenheten. Inom nämndens ansvarsområde finns kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS), sjuksköterskeenhet och rehabenhet inkluderande bostadsanpassning.

Ekonomiska förutsättningar

Förändring driftram, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013
Volymökning äldreomsorgen	12,0	12,0
Volymökning inom LSS- verksamheten	8,0	8,0
Kompensation underskott 2010	10,0	
Förebyggande verksamhet, mötesplatser	0,5	
Nytt verksamhetssystem	0,4	
Pris- och löneuppräknig	19,0	24,2
Summa	49,9	44,2

Kommentar driftramar:

För volymökning inom äldreomsorgen tillförs 12 miljoner kronor, varav 2 miljoner är till hemtjänst och 10 miljoner till köp av platser på äldreboende. LSS-verksamheten tillförs 8 miljoner för volymökningar som fördelas med 6 miljoner till boenden och 2 miljoner till personlig assistans. Därutöver avsätts 10 miljoner för volymeffekter som inträffat 2010. För fortsatt utveckling av det förebyggande arbetet tillförs 500 000 kronor för mötesplatser. Införandet av det nya verksamhetssystemet kommer att påbörjas under 2011 och arbetet fortsätter 2012.

Investeringsprojekt, miljoner kronor	Förslag 2012	Förslag 2013	Förslag 2014	Förslag 2015
Gruppboende OPFN		19,0		19,0
Äldreboende 50 platser Tornberg	10,0	115,0		
Äldreboende 50 platser		60,0	65,0	
Servicebostäder	2,0	2,0	2,0	2,0
Inventarier, ombyggnader mm	4,0	4,0	4,0	4,0
Nytt verksamhetssystem	1,0			
Digital nyckelhantering	0,9			
Summa	17,9	200,0	71,0	25,0

Kommentarer investeringsram:

Flerårsplanen innehåller två nya gruppboenden för personer med funktionsnedsättning och två nya äldreboenden.

I den investeringsplan som varit på remiss till nämnderna hade medel avsatts för ombyggnad av Tumba äldreboende. Denna post är nu bortagen. Avsikten är att se om det går att hitta en annan lösning där en extern part tar över fastigheten och genomför ombyggnaden. Fortfarande räknar vi med att behöva tidigarelägga nästa äldreboende till 2013/2014 för att klara den evakuering som krävs i samband med ombyggnaden.